

Barns sosiale utprøvinger i en kompleks institusjonstilværelse

Foto: Mirsy Møller

VIS BILDETEKST

– Barnehagene har kommet altfor tidlig inn i barnas liv

Psykolog og SV-nestor Torild Skard mener både eget parti og Ap må gå i front og kjempe for at ett- og toåringene skal være mye mindre i barnehage og at mor skal få mer tid med barna.

Vi elsker børnehaver, men det har vi ingen grund til

'Jeg er ikke længere sikker på, at jeg kan anbefale de danske daginstitutioner,' siger en af Danmarks førende udviklingspsykologer, Dion Sommer. Forskningen peger på, at børn fungerer dårligere motorisk, sprogligt og socialt. Men forældre har brug for institutionerne og har svært ved at se i øjnene, at de skader deres børn

15. maj 2009

Udgivelsesdata

Barnehagen er et krevende sted å være barn

Mitt kunnskapsbidrag

- Videofilm og deltagende observasjoner av lek i to småbarnsavdelinger
- På jakt etter barnehagen sett fra barnehøyde
- Barns spontane måte å orientere seg på sosialt i barnehagen
  - Hvordan blir barn en del av fellesskapet?
  - Hvordan tar de sin plass individuelt?

DAG ØYSTEIN NOME

HVERDAGS-
HENDELSENER
PEDAGOGIKK

BARNEHAGEN SETT FRA BARNEHØYDE

ÇAPPELEN DAMM AKADEMISK

Dag Øystein Nome - oktober 2019

Lydenes og tingenes betydning

Kommunikativ musikalitet

- Musikk er: «...expression of our human desire for cultural learning»
- Og: «It is our common musicality that makes it possible for us to share time meaningfully together» (Travarthen & Malloch i Nome, 2019, s.73)

Barns lek som musisk improvisasjon

Barns lek som musisk improvisasjon

Barns lek som musisk improvisasjon

Barns lek som musisk improvisasjon

Det musiske og det sosiale

- Musikk som skaper samhold og tilhørighet flokken
- Musikk gjør barna «synlige» for hverandre
- Musikk som gjør at det enkelte barn kan vise seg frem og ta scenen
- Musikk som forteller en historie om hva som skjer
- Musikk som skaper en narrativ spenningskurve i leken

Tingenes betydning i våre sosiale liv

- Er tingene passive verktøy i menneskers hender?
- Har tingene en aktiv rolle som aktør i våre liv?
- Påvirker tingene våre sosiale handlingsrom?
- ANT (Bruno Latour)

Tingenes betydning

Tingenes betydning i de yngstes lek

- Tingene binder barna sammen
- Tingene skaper bevegelse
- Tingene kan instruere barna
- Tingene kan kreve ord eller erstatte ord
- Tingene forstyrrer og inviterer
- Tingene måler krefter
- Tingene yter motstand
- Tingene gir barna mulighet for å yte motstand.
- Hva med private ting?

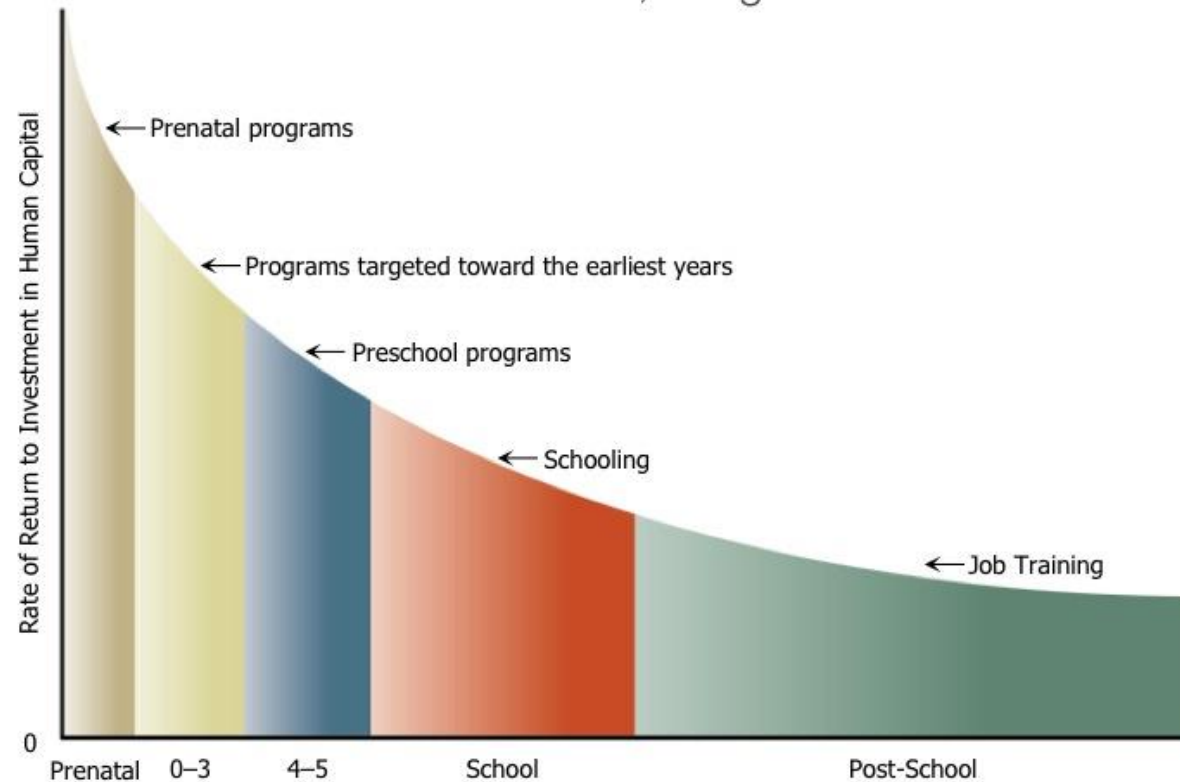
Hvordan gjør vi institusjoner for barn best mulig?

- Være nysgjerrig på hvordan hverdagen ser ut fra barnehøyde
- **Forstå** barnas trang til å lage lyd og være i bevegelse
- Stole på leken og hverdagssituasjonene
- Tone ned bruken av standardiserte pedagogisk opplegg
- Kan vi ned-institusjonalisere institusjonene våre?

EARLY CHILDHOOD DEVELOPMENT IS A SMART INVESTMENT

The earlier the investment, the greater the return

Source: James Heckman, Nobel Laureate in Economics

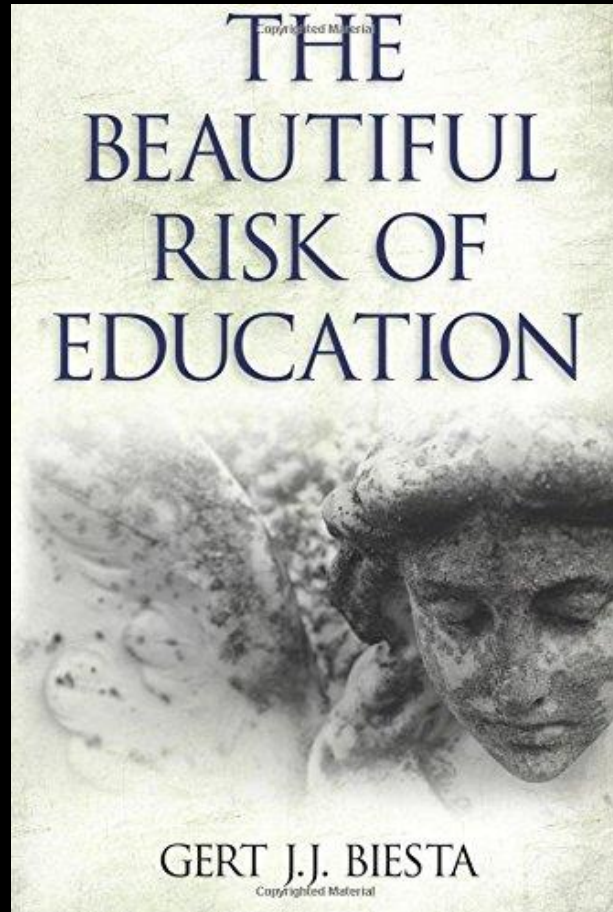

Troen på utdanningsteknologi

- Det finnes standardiserte vitenskapelig utprøvde teknikker for arbeid med barn som sikrer god normalitetsutvikling og effektiv behandling av normalitetsavvik uavhengig av kontekst.
- Virkningen av teknologien kan måles og sammenlignes på tvers av ulike kontekster
- Riktig bruk av utdanningsteknologi reduserer risikoen for feilslåtte investeringer fordi den minimaliserer den menneskelige faktoren

En motstemme

«Risikoen handler ikke om at man som lærere kan mislykkes fordi man ikke har nok kvalifikasjoner.

Risikoen handler ikke om at utdanningen kan mislykkes fordi den ikke er godt nok fundert i forskning.

Risikoen er der fordi utdanning ikke er et teknisk maskineri, men et møte mellom mennesker

Risikoen er der fordi elever ikke betraktes som objekter som skal formes og disiplineres, men som handlekraftige og ansvarlige subjekter» (s.23)

Tre avgjørende spørsmål:

- ~~Hva slags verden skal barna vokse opp i?~~
- Hva slags verden vil vi at barna skal vokse opp i?
- ~~Hva slags voksne trenger barn å bli for å fungere i en slik verden?~~
- Hva slags voksne trenger barn å bli for å skape en slik verden?
- ~~Hvordan kan vi lage en barnehage som sikrer at de blir slike voksne?~~
- Hvordan kan vi lage en barnehage som muliggjør at de blir slike voksne?

Lykke til med viktig arbeid!

